

LABORAL DIA DEL TREBALLADOR

Lleida afronta l'1 de Maig amb més del 23% dels treballadors a l'atur o en un ERTO

En un any s'ha passat a un context d'alentiment de l'economia i de la creació d'ocupació a l'aturada de grans sectors || Tot això acompanyat de l'explosió del teletreball a marxes forçades

LLEIDA | Lleida celebra avui l'1 de maig en una situació diametralment oposada a la de fa tan sols un any, en el qual si algú hagués dit que venia una crisi econòmica generada per un virus ningú s'ho hauria arribat a creure. Si l'any passat per aquestes dates s'apreciava un alentiment del creixement econòmic, en aquests moments es parla de l'enfonsament del Producte Interior Brut, que el Banc d'Espanya calcula que pot arribar a ser del 16,5% en el pitjor dels casos. El 2019 s'apreciaven certs signes de fre de l'activitat econòmica, però tant la de Lleida com de l'entorn seguia a l'alça i amb creació d'ocupació, encara que limitada i amb una qualitat molt criticada per les organitzacions sindicals, amb contractes temporals i a temps parcial com a fórmula més utilitzada en les noves incorporacions a les empreses. Avui del que més es parla és dels tristament famosos ERTO, els expedients de regulació temporal d'ocupació, en els quals estan immersos en aquests moments pràcticament 30.000 lleidatans. S'hi afegixen els 16.700 aturats amb qui va acabar el primer trimestre la província segons una sorprenent Enquesta de Població Activa (EPA) que inexplicablement calcula que a Lleida va baixar l'atur fins i tot immersos ja en la pandèmia. Però si l'anàlisi la fem amb les dades registrades al Servei d'Ocupació de Catalunya, en què s'analitzen els aturats registrats, la xifra de desocupats a les comarques lleidatanes s'eleva fins als 21.816 sol·licitants d'ocupació.

LA DADA

21.816

ATURATS REGISTRATS

L'últim balanç del SOC xifra en aquesta xifra el nombre de parats registrats a Lleida.

30.000

IMMERSOS EN ERTO

La xifra de lleidatans immersos en expedients temporals se situa a l'entorn de 30.000.

Vora la meitat dels assalariats no té contracte fix ni jornada sencera

■ Si preocupa la radiografia de l'atur a les comarques de Lleida, l'Alt Pirineu i Aran, també és important parlar de dos factors més que preocupen especialment treballadors i organitzacions sindicals. Parlem de la qualitat dels llocs de treball, i que fa que poc més de la meitat de treballadors tinguin avui contractes fixos i a temps complet.

La crisi que va esclatar el 2008 amb virulència s'ha traduït en un canvi en el marc laboral, amb menys persones que treballen a jornada completa i més que ho fan només unes hores al dia o a la setmana, amb la consegüent nòmina especialment baixa.

Les últimes xifres de la Seguretat Social apunten que al març hi va haver una mitjana de 68.896 treballadors amb un contracte fix i a temps complet, mentre que 27.155 més s'emmarcaven en el mateix tipus de treballs, però de forma eventual. Paral·lelament, l'ocupació a temps parcial ha evolucionat a l'alça, amb 16.452 contractes indefinits i 14.133 d'eventuals de mitjana. La fotografia dels cotitzadors a la Seguretat Social a Lleida es completa amb 3.954 fixos discontinus. Aquest últim col·lectiu correspon a persones que treballen en activitats estacionals, com pot ser centrals de fruita a l'estiu o un hotel de muntanya a l'hivern, que tenen una relació estable amb les empreses però només durant certs mesos a l'any.

És a dir, que tot just la meitat de les persones que viuen d'un salari tenen un contracte fix i a temps complet a les comarques de Lleida.

Dit d'una altra manera, si tenim en compte que la població activa de la província, les persones que es troben en disposició de treballar, és de 221.400 persones, parlem que entre el 21 per cent, si ens atenim a les dades de l'EPA, i el 23,4% dels lleidatans, en el cas de tinguem en compte el balanç del SOC, que volen incorporar-se al món

laboral, es troben avui a casa seua.

Els empleats que estan immersos en un ERTO topen amb el problema immediat que, en la majoria dels casos, no han cobrat les prestacions. Haurien de percebre al voltant del 70% del que era el seu sou, però l'Administració té tal col·lapse d'expedients que no dona a

l'abast. La segona incògnita és quan es podran reincorporar als seus llocs de treball, tenint en compte que ara tenim un pla de desconfinament per fases però que es modificarà en funció dels resultats.

El pla establert pel Govern central marca que aquests col·lectius no podran ser acomiadats almenys en els sis

Avui no es repetirà aquesta imatge de l'any passat, però les demandes es deixaran sentir a través d'una mobilització

Les llistes de l'atur repliquen l'estructura de l'economia, amb els

■ En el context actual, les possibilitats que el volum d'aturats de la província disminueixi es presenta, com a mínim, difícil. La distribució per sectors replica en bona mesura l'estructura de l'economia de Lleida i, per això, el gruix s'emmarca en les activitats relacionades amb els serveis, tant tradicionals com l'hostaleria i el turisme com els dirigits a les empreses. Estem parlant d'un total de 14.247 persones que busquen una feina en els serveis i que necessiten que l'hostaleria, hoteleria, turisme i totes les activitats relacionades amb el lleure re-

prenguin el seu pols. Tot això mentre els plans del Govern espanyol de tornada a la "nova normalitat" preveuen que bars o restaurants, per citar alguns exemples, veuran restringits els seus aforaments com a mesura de seguretat i amb les exigències de les distàncies socials entre clients almenys en un primer moment.

Al març, el SOC tenia registrats a Lleida 2.531 aturats emmarcats en el sector agrari. En aquest cas, parlem d'un col·lectiu que es troba ara amb la imminent campanya de la recollida de la fruita, en la qual

tenen una oportunitat de col·locació clara.

A la construcció són 1.716 les persones que busquen feina i en aquests moments les obres que estaven en marxa quan es va decretar l'estat d'alarma han tornat a l'activitat. La possibilitat que la sortida de la crisi es basi en bona mesura en despesa pública i inversió podria traduir-se en obra pública i, amb això, s'obririen també expectatives.

Si parlem d'indústria a Lleida a tothom li passa pel cap parlar d'agroalimentació. De fet és la base industrial a la província

LABORAL DIA DEL TREBALLADOR

mesos següents al retorn a l'activitat. Però està clar que les coses seran ben diferents en moltes companyies en el post-Covid-19.

Caldrà veure també quines són les conseqüències del teler treball, que molts experts afirmen que ha vingut per quedar-se. En aquest cas, els sindicats alerten d'un greu perill: treballar a casa pot tenir la comoditat de fer-ho en pijama davant d'un ordinador i amb el telèfon mòbil sobre la taula, però implica que en ocasions la persona acabi fent el que es diu vulgarment més hores que un rellotge. Una situació que, a més, pot ser impossible de detectar per la Inspecció de Treball.

D'altra banda, també ocorre el mateix amb els empleats que avui estan en ple EERTO temporal i que teòricament només treballen una part de la seua jornada laboral, però representants dels treballadors afirmen que amaguen les vuit hores habituals però confinats a les parets de la llar.

OSCAR MIRÓN

virtual en temps de pandèmia.

serveis al capdavant

i és precisament l'activitat que aguanta millor l'actual situació econòmica.

A la província hi ha un total de 2.037 persones que busquen poder treballar en activitats industrials, que a la província també tenen branques importants com la relacionada amb el metall, per posar un exemple.

Finalment, l'atur registra 1.285 persones a Lleida que estan buscant la seua primera feina. Majoritàriament es tracta de joves que s'incorporen per primer cop al món laboral.

El coronavirus, que destrueix llocs de treball a un ritme alarmant, és el protagonista d'aquest Primer de Maig. Com es pot revertir la tendència i frenar aquesta sagnia?

El que està clar és que no és moment d'interessos partidistes. Cal crear una taula de diàleg social amb administracions, empreses i sindicats per buscar una solució a aquesta greu crisi que patim, i que no siguem els de sempre, els treballadors i les treballadores, els que la paguem. Hem de determinar un nou model productiu i social, amb més i millors serveis públics.

Veu llavors en aquesta pandèmia una oportunitat de replantejar-nos com a societat?

En efecte. La crisi sanitària ha posat de manifest la fragilitat del model social i econòmic, que posa al davant els interessos d'uns quants mentre creixen dia a dia la pobresa i la desigualtat. El coronavirus ha evidenciat el valor dels serveis públics, que ho han donat tot i més per fer front a la situació malgrat estar infradotats de recursos. Cal potenciar-los.

El seu plantejament dista molt de la fórmula per la qual van optar els governs per sortir de la crisi del 2008...

La crisi del 2008 no estava superada. El mercat de treball encara no havia assolit

els nivells anteriors al crac de fa dotze anys. I, a més, continua vigent la reforma del 2012, que ha portat a la precarietat milers de treballadors i treballadores amb contractes temporals, parcialitat involuntària... Així que

les polítiques d'austeritat no tenen cabuda. D'aquesta crisi hem de sortir amb una societat més justa. Al centre, les persones.

Serà pitjor aquesta crisi que la del 2008?

Se suposa que aquesta crisi

és temporal, però la incertesa sobre què passarà, preocupa. Es preveu que l'any que ve hi haurà un rebrot de l'activitat i de l'ocupació, si tot va bé. Però no serà ni tan ràpid ni tan intens com abans.

Estan preparats, i sobretot formats, els treballadors per assumir aquests canvis?

Un aspecte clau en l'etapa que succeeixi la pandèmia serà orientar la formació de les persones en l'adquisició de les competències necessàries per assumir els canvis del model productiu. Perquè no es tracta que, després del Covid, intentem tornar al que teníem abans.

Mentrestant, Lleida ha registrat una allau d'EERTO des del març. N'hi ha de fraudulents?

Sí. Tenim constància que hi ha hagut empreses que abusen d'aquesta fórmula i ja hem presentat les denúncies pertinents. El mateix per als centres de treball que incompleixen les mesures de seguiment per prevenir els contagis.

Per tot plegat, és ara més important que mai reivindicar els drets laborals i Primer de Maig?

Sí, com he dit, la crisi no l'hem de pagar els de sempre i lluitarem perquè no torni l'austeritat. *Hi haurà un dia que no podrem més i llavors ho podrem tot!*

«La crisi evidencia la fragilitat del model econòmic i social»

Cristina Rodríguez

SECRETÀRIA GENERAL DE CCOO A LLEIDA

LLEONARD DELSHAMS

La pandèmia és un cop per a l'ocupació. Molts treballadors s'han vist de sobte al carrer i d'altres es troben ara més precaris. Quin missatge voleu traslladar-los en aquest Primer de Maig?

El primer és donar un missatge d'esperança perquè, encara que vénen temps de moltes dificultats, tirarem endavant. Els treballadors mai no ho hem tingut fàcil, mai no ens han regalat res, junts i lluitant ho hem aconseguit, i junts i lluitant superarem aquesta crisi.

Què és el primer que hauria de fer el Govern central per donar-los un cop de mà?

Les administracions han de continuar ajudant les persones amb més dificultats, els que no tenen ingressos. Però a més és urgent que s'aprovi ja l'ingrés mínim vital. A més, s'han de fomentar les polítiques actives d'ocupació, per reorientar la formació dels treballadors cap a les necessitats del mercat. Hi haurà gent que haurà d'aprendre un nou ofici.

A més dels treballadors, moltes pimes i autònoms es troben en una situació delicada. Com cal ajudar-los perquè remuntin i puguin generar llocs de treball?

Alhora, les administracions han d'adoptar mesures per intentar dotar de liquiditat les empreses i els autònoms.

D'aquesta manera, podran generar llocs de treball i l'ocupació es recuperarà després de la pandèmia. Així mateix, si augmenta l'ocupació, també es reactivarà el consum.

El cert és que els serveis d'ocupació estan col·lapsats davant

l'allau d'EERTO que s'han presentat i hi ha hagut dificultats perquè es reconguin i cobrin les prestacions.

És cert que a les oficines de treball s'ha registrat un col·lapse important per la gran quantitat d'expedients de re-

gulació transitòria de l'ocupació que s'han presentat. Els falta personal. Des d'UGT estem vigilants per denunciar els casos d'empreses que intenten aprofitar el coronavirus per colar EERTO per altres motius. Si ho detectem, denunciem davant d'Inspecció, tot i que el cert és que hi ha pocs inspectors i també estan col·lapsats.

Davant d'una situació com la que vivim, es posa de manifest com d'important és el dret a la salut dels treballadors...

La qüestió és com s'ha arribat a qüestionar aquest dret, per exemple amb l'aval dels tribunals als vils acomiadaments objectius per acumulació de baixes mèdiques. Al treballador li paguen per treballar, i no per jugar-se la vida. Així que, amb pandèmia o sense pandèmia, el primer ha de ser la salut. Ho hem dit per activa i per passiva, i ho continuarem reivindicant.

Per tant, cap a on ha d'anar el model socioeconòmic posterior a la pandèmia?

El nou model social i econòmic posterior al coronavirus ha de posar al centre les persones. L'economia, la producció, tot ha d'estar orientat cap a l'ésser humà. El món ha de canviar. Aquesta és una de les conclusions més destacades que hem d'extreure d'aquesta crisi.

«El treballador cobra per treballar i no per jugar-se la vida»

José Luis Aguilà

SECRETARI GENERAL D'UGT A LLEIDA